

Propagandaa ja anakronismia: Vlad Seivästäjä

T u o m a s H o v i

Vlad Seivästäjä (*Vlad Țepeș*) on etenkin Romanian ulkopuolella yksi maan historian tunnetuimmista hallitsijoista. Tunnettavuuteen ovat vaikuttaneet niin Vladin maine ja häneen liitetyt tarinat kuin myös se, että Vlad on myöhemmin yhdistetty fiktiiviseen kauhukirjallisuuden klassikkohahmoon, vampyyrikreivi Draculaan. Vlad Seivästäjää on hyödynnetty eri aikoina eri tavoin. Käsitukset ja tulkinnat Vladista ovat vaihdelleet verenhimoisesta kristinuskon vainoajasta tavalisia kansalaisia puolustavan kansallissankarin kautta aina turistihoukutteeksi. Käsitukset ovat heijastaneet omaa aikaansa ja ovat usein olleet luonteeltaan anakronistisia. Romaniassa käsitukset Vlad Seivästäjästä ovat olleet erilaisia myöhäiskeskiajalla, kansallisen heräämisen ja itsenäistymisen ajalla, 1920- ja 1930-lukujen äärioikeiston sekä 1900-luvun jälkimmäisen puoliskon sosialistisen hallinnon aikana ja jättäneet jälkensä siihen monipuoliseen ja osittain myös ristiriitaiseen kuvaan Vlad Seivästäjästä, mikä nykyaikana näkyy muun muassa Romanian Dracula-turismissa sekä laajemmin Vladiin ja Draculaan liittyvässä fiktiossa. Kuvaan alla sitä, miten nämä historiantulkinnat ja etenkin

historian käyttö ovat vaihdelleet eri aikoina ja heijastaneet aina vallitsevaa poliittista ilmapiiriä.

Historiallinen Dracula, Vlad Seivästäjä

Vlad Seivästäjä oli Valakian, nykyisen Romanian eteläosan, ruhtinas eli voivodi kolmeen otteeseen 1400-luvulla. Vlad Seivästäjä syntyi vuosien 1428 ja 1432 välissä oletettavasti Sighișoaran kaupungissa Transilvaniassa nykyisessä Romaniassa. Monissa lähteissä Vladin syntymävuodeksi ilmoitetaan vuosi 1431, mutta tästä ei ole olemassa dokumentoituja todisteita. Vanhin säilynyt maininta Vladista on vasta vuonna 1437 kirjoitetussa kirjeessä, jossa Vladin isä Vlad Dracul, joka hallitsi Valakiaa vuosina 1436–1442 ja 1443–1447, mainitsee kaksi poikaansa Mircean ja Vladin. Vlad peri nimen Dracula isältään, sillä nimen perään liitetty a-/ea-päätteen on tulkittu tarkoittavan jonkun poikaa, tässä tapauksessa Vlad Draculin poikaa. Toisaalta nimi Dracula on toiminut myös suvun nimenä, sillä Vladin lisäksi hänen isäänsä, veljiään ja jälkeläisiä on myös kutsuttu nimellä Dracula. Romaniassa ja etenkin romanialaisessa historiantutkimuksessa Vladista on kuitenkin käytetty nimeä Vlad Seivästäjä ja varhaisin romanialainen säilynyt dokumentti, jossa Seivästäjä-nimeä käytetään, on vuodelta 1550. Lisänimi tulee julmasta kidutus- ja teloitusmenetelmästä, seivästämisestä. Vlad ei suinkaan ollut ainoa tai ensimmäinen hallitsija, joka kyseistä menetelmää käytti, mutta kyseinen metodi on kuitenkin liitetty hyvin yleisesti juuri

häneen. (Treptow 2000, 8-10, 33, 46.)

Ensimmäisen kerran Vlad tuli Valakian hallitsijaksi vuonna 1448, mutta tämä hallituskausi kesti vain muutaman kuukauden. Vladin toinen ja samalla merkittävin hallituskausi kesti vuodesta 1456 vuoteen 1462 ja se päättyi Osmanien sulttaani Mehmed II:sta vastaan käytyyn sotaan, minkä seurauksena Vlad joutui luopumaan kruunustaan veljensä Radu Komean hyväksi. Vlad Seivästäjän kolmas ja viimeinen hallituskausi kesti vain reilun kuukauden vuonna 1476. Unkarin kuninkaan ja serkkunsa Moldovan hallitsijan Tapani Suuren avulla Vladin onnistui saada Valakian kruunu itselleen marraskuussa 1476. Vladin tarkkaa kuolintapaa tai aikaa ei tiedetä, mutta sen oletetaan tapahtuneen taistelussa joulu-tammikuussa 1476–1477. (Treptow 2000, 33, 159–166.) Vladin kuoleman jälkeen hänen maineensa jatkoi omaa elämäänsä hänestä kertovien tarinoiden muodossa.

Transilvanian saksilaista propagandaa

Vlad Seivästäjän laajalle levinneen maineen taustalla on jo 1400-luvun puolivälissä muodostunut tarinaperinne. Nämä Vladista kertovat tarinat voidaan jakaa kolmeen osaan: romanialaisiin suullisiin tarinoihin sekä venäläisiin ja saksalaisiin kirjallisiin tarinoihin. Tarinoissa on paljon samaa ja ne pohjautuvat osittain samoihin lähteisiin, mutta eroavaisuuksiakin on paljon. Romanianlaisissa tarinoissa Vlad esitetään kansansa puolustajana ja tarinoissa esiintyvät näennäiset julmuudet selitetään oikeutetuiksi (Ene 1976, 582–587). Venäläisiä Vladista kertovia tarinoita on pyritty selittämään ikään kuin ohjeistuksina ja esimerkkinä hallitsijoille ja tarinoissa Vladiin liitetty julmuus ja järkkymättömyys esitetään hyvän hallitsijan ominaisuuksiksi ja oikeuksiksi (Andreescu 1999, 257). Sen sijaan saksalaiset tarinat antavat Vladista yksipuolisen kuvan mielipuolisena tyrannina.

Transilvanian saksilaiset kauppiat ja kaupunginjohtajat kirjoittivat saksalaiset tarinat alun perin propagandasyistä. Kauppiat olivat

tukeneet kilpailevia hallitsijaehdokkaita ja aiheuttaneet ongelmia Valakian ja Transilvanian väliselle kaupankäynnille. Vlad kosti nämä toimet hyökkäämällä Transilvaniaan Sibiu kaupungin edustalle ja Braşovin kaupunkiin. Transilvanian kauppiat halusivat päästä Vlad Seivästäjältä eroon, joten he käyttivät tarinoita propagandana Vladia vastaan. Saksalaiset tarinat koostuvat yhteensä 46 lyhyestä episodista, joskaan yhdestäkään säilyneestä painatteesta tai käsikirjoituksesta ei löydy kaikkia samoja episodeja. Tarinat levisivät painatteiden muodossa laajalti ympäri Eurooppaa. Vaikka osa tarinaepisodeista pohjautuikin historiallisiin tositahtumiin, on suurin osa tarinoista kuitenkin joko liioiteltuja tai kokonaan sepitettyjä. Saksalaisten tarinoiden mukaan Vladin väitetään mm. silponeen, polttaneen, seivästäneen, keittäneen, nylkeneen ja paistaneen uhrejaan. Tarinoiden propaganda-funktio tulee selkeästi esiin siinä, miten Vladin sanotaan tapattaneen erityisesti naisia, lapsia ja vanhuksia sekä nimenomaan kristittyjä. Tarinoiden mukaan Vlad aiheutti kristityille enemmän kärsimystä kuin Herodes, Nero, Diocletianus ja kaikki muut pakanat yhteensä. (Harmening 1983, 99, 110–111.)

Tarinat menettivät alkuperäisen propaganda-funktion melko nopeasti. Jo 1400- ja 1500-luvuilla niistä tuli laajalti suosittua lukemista ympäri saksankielistä maailmaa, anakronisesti ilmaistuna niistä tuli aikansa bestsellereitä. Saksalaisia tarinoita on säilynyt käsikirjoituksina neljä ja painatteiden muodossa 14, joista viimeisin on painettu noin vuonna 1530, siis yli 50 vuotta Vlad Seivästäjän kuoleman jälkeen. Saksalaisten tarinoiden antama kuva vaikutti myös myöhempään historiankirjoitukseen sekä fiktion. Vlad Seivästäjä mainitaan esimerkiksi Victor Hugon runossa *La Légende des siècles* vuodelta 1859 ja nimellisesti Vlad liittyi myös Bram Stokerin vuonna 1897 ilmestyneeseen *Draculaan*.

Romanian kansallinen herääminen

Vlad Seivästäjä oli yksi niistä historian merkit-

tävistä henkilöistä, jotka kohotettiin Romanian historian ”pantheonin” maan kansallisen heräämisen ja itsenäistymisen yhteydessä. Historiankirjoituksessa Vladiin suhtauduttiin aluksi hieman ristiriitaisesti. Toiset tulkitsivat Vladin julmaksi tyranniksi saksalaisten tarinoiden perusteella ja toiset taas merkittäväksi sankariksi. Kuitenkin vuoden 1848 jälkeen valtaosa historioitsijoista asettui jälkimäisen tulkinnan kannalle. 1900-luvun vaihteen historiankirjoitukseen kuului hallitsijoiden toimien selittäminen ja puolustaminen kansallisten etujen ajamiseksi. Monet historioitsijat toivat esiin hallitsijoiden huonotkin puolet, mutta selittivät esimerkiksi Vlad Seivästäjän tekemät julmuudet aina maan ja kansan etujen mukaisiksi. Kirjallisuudessa Vlad Seivästäjään suhtauduttiin paljon historian tutkijoita ristiriitaisemmin, tosin pitkälti samoin argumentein. Ajan kuuluisin kuvaus Vlad Seivästäjästä löytyy Romanian kansalliserunoilija Mihai Eminescun vuonna 1881 kirjoittamasta runosta *Scrisoarea III* (Kolmas kirje), jossa Eminescu kerrottuaan rapeutuneesta yhteiskunnasta toivoo Vlad Seivästäjän tulevan takaisin pelastamaan kansansa hullujen ja epäluotettavien konnien käsistä. Tätä Eminescun runon kohtaa on lainattu myöhemmin useissa eri tilanteissa. (Boia 2001a, 196, 200.)

Romanian kansallisen heräämisen ja maan itsenäistymisen innoittamana maan pääkaupunkiin Bukarestiin rakennettiin vuonna 1888 Ateneum Romanian taiteen ja kulttuurin rakennukseksi. Rakennus rahoitettiin kansallisen lottoarvonnan avulla ja siinä järjestettiin sekä konsertteja ja näytelmiä että poliittisia kokouksia. Vuonna 1933 rakennuksen pääsaliin valmistui suuri yhdistyneen Romanian historiaa kuvaava fresko, joka alkaa Rooman keisari Trajanuksen saapumisesta Daakiaan ja päättyy kuvaan romanialaisista juhlimassa Romanian yhdistymistä. Freskoon on kuvattu yhteensä 28 tunnistettavaa henkilöä Romanian historiasta 100-luvulta 1900-luvun alkuun. Vlad Seivästäjä on yksi näistä historian henkilöistä. Vlad Seivästäjää pidettiin selvästi maan historian ja kulttuurin kannalta tarpeeksi tärkeänä hahmona päästäkseen kyseiseen maa-

laukseen satojen muiden hallitsijoiden sijaan. Käsitukset Vladista Romaniaa ja romanialaisia ulkopuoliselta uhalta eli osmaneilta puolustaneena hallitsijana vaikuttivat epäilemättä siihen, että Vlad nostettiin tähän asemaan. Vaikka Vlad Seivästäjää pidettiinkin 1800–1900-lukujen vaihteessa yhtenä maan historian merkittävimmistä hallitsijoista, ei hänen maineensa tai arvostuksensa kuitenkaan noussut Romanian historian merkittävimpinä hallitsijoina pidettyjen Mikael Rohkean tai Tapani Suuren tasolle (Light 2007a, 3). Tästä huolimatta Vlad Seivästäjä oli yksi niistä elementeistä, joilla vahvistettiin ja luotiin Romanian yhtenäistä historiaa, perinnettä ja kulttuuria.

Romanian äärioikeisto

Vuonna 1927 perustettu äärioikeistolainen arkkienkeli Mikaelin legioona muistutti muita ajan fasistisia liikkeitä muun muassa siinä, miten se käytti menneisyyttä kansallisen yhtenäisyyden luomiseksi ja miten sen tavoitteena oli ehdoton valta valtiossa (Boia 2001b, 104–105; Heinen 1986, 517–520). Arkkienkeli Mikaelin legioona oli nimensä mukaisesti erittäin vahvasti uskonnollinen liike. Liikkeen johtaja ja perustaja Corneliu Zelea Codreanu katsoi olevansa Jumalan valittu, jonka tehtävänä oli ohjata Romanian kansa terveille polulle. Legioonalaiset näkivät itsensä ikään kuin ristiritareina ja Codreanu itse näki itsensä uutena Tapani Suurena, kun taas jotkut hänen kannattajansa pitivät Codreanua suorastaan uutena messiaana. (Heinen 1986, 135, 196.)

Arkkienkeli Mikaelin legioona hyödynsi retoriikassaan Tapani Suuren lisäksi myös Vlad Seivästäjää. Ei ole yllättävää, että vahvaa ja ehdotonta valtaa ajava liike otti maansa menneisyydestä juuri Vlad Seivästäjän propaganda-aseekseen. Vladin maine vahvana ja äärimmäistä oikeutta jakavana hallitsijana sopi liikkeen agendaan. Legioonalaisten standardilukemistoon kuulunut Bucura Dumbravän romaani *Der Haiduk* antoi legioonalaisille kuvan siitä, minkälainen oikean hallitsijan kuului olla. Legioonaa

tutkineen Armin Heinenin mukaan Dumbravän kirja kertoo yhteiskunnasta, jossa etniset konfliktit hallitsivat tilannetta. Dumbravän esimerkki hyvästä hallitsijasta on julma, mutta oikeudenmukainen kansaansa puolustava uusi Vlad Seivästäjä. (Heinen 1986, 95.) Vlad Seivästäjä mainitaan myös legioonalaisten lauluissa. Esimerkiksi vuodelta 1932 olevassa Simion Lefterin sanoittamassa laulussa *Sinun pyhällä haudallasi* toivotaan Eminescua mukaillen, että Vlad Seivästäjä palaisi nykyaikaan antamaan vielä yhden uhrin maallensa ja kansallensa.

Vlad Seivästäjän maine ja arvostus näkyivät 1930–1940-lukujen aikana eri yhteyksissä. Esimerkiksi romanialainen sanomalehti *Libertatea* vertasi vuonna 1932 heinäkuun numerossaan legioonalaisten ohjelmaa Vlad Seivästäjän aikaan mainiten, miten ohjelman mukaan vain hirsipuut ja seipäät voivat tuoda rehellisyyttä Romaniaan ja maan politiikkaan. Legioonalaiset näet vaativat rikoksiin ankaria rangaistuksia sekä puhuivat oikeudenmukaisuudesta ja kustosta. Vlad Seivästäjän mukaan nimettiin ainakin yksi viikkolehti, vuosina 1928–1931 ilmestynyt *Legea lui Ţepeş* eli *Seivästäjän laki* sekä myös yksi oikeistopuolue, vuonna 1929 perustettu *Liga Vlad Ţepeş* eli *Vlad Seivästäjän liitto*. (Heinen 1986, 192–220.) Romanian oikeistopuolueet käyttivät Vlad Seivästäjää 1930- ja 1940-lukujen aikana esimerkkinä oikeanlaisesta totalitaarisesta hallitsijasta. Hallitsijasta, joka oli julma, mutta jyrkän oikeudenmukainen.

Sosialistinen Romania

Sosialistisen Romanian suhtautumista Vlad Seivästäjään on tutkittu jonkin verran. Eräät tutkijat, etunenässä Raymond T. McNally ja Radu Florescu ovat tulkinneet Romanian hallinnon ja etenkin Nicolae Ceauşescun nostaneen Vlad Seivästäjän kansallissankariksi ja jopa rehabilitoineen Vladin romanialaisessa historian tutkimuksessa tapahtuneen vuosikausia kestäneen huomiotta jättämisen jälkeen. Tulkinta ei ole täysin oikea, sillä kuten edellisessä luvussa on tuotu esille, Vlad Seivästäjä mainittiin melko usein historiankirjoituksessa

ja esimerkiksi poliittisessa retoriikassa 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa sekä 1920–1930-luvuilla. Mikäli Vlad Seivästäjä olisi ollut romanialaisille tuntematon tai negatiivinen hahmo, eivät esimerkiksi 1920–1930-lukujen populistiset oikeistopuolueet olisi todennäköisesti käyttäneet häntä retoriikassaan niin vahvasti. Ceauşescun aikana Vlad kyllä nostettiin esiin historiankirjoituksessa mutta pikemminkin kommunismia edeltävän ajan tasolle. Ceauşescun aikana Vlad Seivästäjää tuotiin kylläkin esiin historian tulkinnoissa romanialaisena kansallissankarina, joka puolusti maataan sisäisiltä ja ulkoisilta uhilta. Vladin vaikuttimena sanottiin olleen vahva kansalaisvelvollisuus, jonkalaisen maan silloinen hallitus halusi asettaa kansalaisilleen. Vladin kuvailtiin olleen keskitetyn autoritaarisen hallinnon puolestapuhuja, joka puolusti pientä maata vahvempaa ja isompaa valtiota vastaan. Näissä kaikissa piirteissä oli selkeitä yhtäläisyyksiä Ceauşescun hallinnon ajamaan politiikkaan, ja etenkin Vladin ja osmanien välinen kamppailu nähtiin vertauskuvana Ceauşescun ja Neuvostoliiton johdon keskinäisille väleille. (Light 2007a, 1–7.) Kommunistinen historiankirjoitus loi Vlad Seivästäjästä myös kuvan luokkasankarina, joka taisteli hillitäkseen ahneen ja pahan aateliston väärinkäytöksiä sekä vahvistaakseen omaa valtaansa. Todellisuudessa Vlad vahvisti kyllä omaa valtaansa, muttei suinkaan tehnyt tätä loukkaamalla aateliston perinteisiä etuoikeuksia. (Treptow 2000, 73–85.) Näin ollen tulkinnat Vlad Seivästäjästä tavallista kansaa puolustavana luokkasoturina ovat selkeästi aikakautensa näköisiä.

Vlad Seivästäjään liittyviä historiallisia kohteita alettiin tutkia ja kunnostaa 1960- ja 1970-luvuilla ja niistä tehtiin museoituja turistikohteita. Alun perin kohteet oli tarkoitettu kotimaisia matkailijoita varten, mutta vuoden 1972 jälkeen Vlad Seivästäjä ja häneen liittyvät kohteet alkoivat kiinnostaa myös ulkomaisia turisteja. Vlad Seivästäjään ja irlantilaisen Bram Stokerin vuonna 1897 ilmestyneen kirjan päähahmoon vampyyrikreivi Draculaan liittyvä Dracula-turismi alkoi Romaniassa 1960-luvun

lopulla, kun sosialistinen Romania hiljalleen avautui länsimaisille turisteille. Aluksi Dracula-turismi oli hyvin pienimuotoista. Turistit tulivat etsimään Bram Stokerin Draculan kirjallisia ja ylikuunnollisia juuria, mutta eivät kuitenkaan löytäneet etsimäänsä. Länsimainen vampyyri Dracula oli lähes tuntematon Romaniassa, sillä Stokerin romaani käännettiin romaniaksi vasta 1990-luvun alussa. Romaniassa suhtautuminen Dracula-turismiin oli ristiriitaista. Toisaalta länsimaisia matkailijoita ja etenkin heidän mukanaan tuomaa valuuttaa haluttiin maahan, mutta toisaalta Dracula-turismin pelättiin pilaavan Vlad Seivästäjän maineen.

Länsimaissa 1970-luvulla herännyt kiinnostus Vlad Seivästäjää ja etenkin Vladin ja vampyyrikreivi Draculan yhdistämisestä kohtaan oli ongelmallista Romanian hallitukselle. Ceaușescu ei itse tietävästi pitänyt siitä, että Vlad Seivästäjä yhdistettiin länsimaisen fiktion vampyyrikreivi Draculaan. Mikäli yhteyttä olisi tuotu esiin, Vladin asema Romanian kansallissankarina olisi ollut uhattuna länsimaisen hirviöhahmon vuoksi. Ceaușescun suhtautumiseen vaikutti epäilemättä myös se, että 1980-luvulla varsinkin länsimaissa lehdistössä häntä itseään verrattiin usein juuri vampyyrikreivi Draculaan. Ceaușescun suhtautuminen länsimaiseen Draculaan näkyi muun muassa siinä, että vaikkei maahan suuntautunutta Dracula-turismia varsinaisesti kielletty, ei hallitus myöskään pyrkinyt sitä edistämään tai tukemaan. Itse asiassa Romanian hallitus pyrki nimenomaan tuomaan esiin maan kansallissankari Vlad Seivästäjää vampyyrikreivi Draculan sijaan maahan suuntautuneessa matkailussa. (Light 2007b, 752–754, 757.) Vaikka Vlad Seivästäjä oli arvostettu ja käytetty historianhahmo sosialistisessa Romaniassa, jäi hän (jälleen keran) arvostuksessa ja suosiossa Mikael Rohkean, Tapani Suuren ja jopa isoisänsä Mircea Vanhan taakse (Boia 2001a, 222).

Monikasvoinen Vlad Seivästäjä, faktan ja fiktion välimaastossa

Käsitykset Vlad Seivästäjästä ovat vaihdelleet eri

aikoina. Usein Vlad Seivästäjää, niin kuin historiaa ylipäätään, on tulkittu ja hänen toimilleen on annettu merkityksiä kunkin aikakauden käsitysten valossa. Vladin elinaikana ja 1400–1500-luvuilla sekä nykyisen Romanian alueella että sen ulkopuolella Vladin verenhimoinen ja hirviömäinen maine pohjautui hyvin pitkälti hänestä kerroviin propagandistisiin tarinoihin. Negatiivinen kuva Vlad Seivästäjästä on säilynyt nykypäiviin asti, tosin lähinnä Romanian ulkopuolella. Nykyisen Romanian alueella säilyi myös positiivisesti Vladiin suhtautuva suullinen perinne, jonka luoma kuva myös vaikuttaa Romaniassa edelleen. Romanian kansallisen heräämisen aikaan sekä 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa Vlad näyttäytyi historiankirjoituksessa maataan ja kansaansa puolustavana hallitsijana, jonka julmatkin menetelmät olivat suunnattu oman maan hyväksi ja hänet nostettiin Romanian hallitsijoiden ja historiallisesti merkittävien henkilöiden joukkoon. Äärioikeistolaiset tahot käyttivät Vlad Seivästäjää retoriikassaan esimerkkinä jyrkän oikeamielisestä ja oikeutta jakavasta vahvasta hallitsijasta. Sosialistisessa Romaniassa Vlad Seivästäjä nähtiin sosialistisena kansallissankarina, joka puolusti maataan ja kansaansa sekä ulkoisia että sisäisiä uhkia ja vihollisia vastaan ja toimi allegoriana sosialistisen Romanian suhtautumiselle niin Neuvostoliittoa kuin länsimaisia arvojakin vastaan. Vaikka Vlad Seivästäjä on ollut 1800-luvun lopusta lähtien yksi Romanian historian ja kansallisen menneisyyden tärkeimpiä hahmoja, on hän aina jäänyt kahden muun historiallisen hallitsijan, Tapani Suuren ja Mikael Rohkean varjoon arvostuksessa.

Nykyään Vlad Seivästäjä on Romanian ulkopuolella epäilemättä maan historian tunnetuimpia henkilöitä. Tästä kuuluu kiitos irlantilaiselle kirjailijalle, joka päätti lainata romaaninsa antagonistille nimen ja muutaman historiallisen seikan valakialaiselta voivodilta. Romaniassa Vlad Seivästäjää pidetään edelleen yhtenä maan historian merkkihenkilöistä. Lucian Boian mukaan korruptiosta kärsivässä maassa haikaillaan edelleen, jälleen Mihai Eminescua mukailleen, Vlad Seivästäjän kaltaisen jyrkän oikeuden-

mukaisen hallitsijan perään (Boia 2001b, 230). Romanian presidentti Traian Basescun sanotaan maininneen vuoden 2004 presidenttikampanjaan Vlad Seivästäjän esimerkkinä siitä, miten korruptioon ja laittomuuksiin tulisi suhtautua. Suhtautuminen Vladin ja vampyyrikreivi Draculan yhdistämiseen ja Romanian Dracula-turismiin on Romaniassa edelleen ristiriitaista ja syyt ovat pitkälti samat kuin 1970-luvullakin. Ristiriitaisesta suhtautumisesta huolimatta Romanian Dracula-turismissa länsimaiselle vampyyrikreiville on annettu hyvin pitkälti periksi ja Vlad Seivästäjä yhdistetään monissa yhteyksissä lähes saumattomasti vampyyrikaimaansa.

Vaikka Vlad Seivästäjä on myös Romaniassa edelleen yksi maan historian merkittävimmistä henkilöistä ja samalla yksi maan matkailuvalteista, ei häntä kuitenkaan pidetä merkittävimpänä romanialaisena hallitsijana. Vuonna 2006 Romanian televisio järjesti yleisöäänestyksen selvittääkseen Romanian sata suurinta ja merkittävintä henkilöä. Sadasta romanialaisesta historian henkilöstä Vlad Seivästäjä sijoittui äänestyksessä sijalle 12 ja listalla olevista maan hallitsijoista hän sijoittui viidenneksi korkeimmalle sijalle. Vladia edelsivät listalla Nicolae Ceaușescu, Romanian toisen maailmansodan aikainen diktaattori Ion Antonescu sijalla 6, itsenäisen Romanian ensimmäinen kuningas Carol I sijalla 2 sekä aina Vladia merkittävimpinä

pidetyt Romanian historialliset hallitsijat Mikael Rohkea sijalla 4 ja Tapani Suuri ensimmäisellä sijalla suurimpana romanialaisena.

Erilaiset käsitykset Vlad Seivästäjästä elävät edelleen vahvoina. Eräs mielenkiintoinen uutinen, jossa Vlad Seivästäjä mainittiin, liittyi Norjassa 22. heinäkuuta 2011 tapahtuneeseen terrori-iskuun. Yli 70 ihmistä murhanneen Anders Behring Breivikin kirjoittamaksi epäilty manifesti *2083 A European Declaration of Independence* sisältää viittauksen Vlad Seivästäjään. Siinä kirjoittaja ihailee Vlad Seivästäjää tämän julmuuden, psykologisen sodankäynnin ja islaminvastaisuuden vuoksi. Kirjoittaja tulkitsee anakronisesti oman aikansa näkökulmasta 1400-luvun hallitsijan väitettyjä tekoja ja antaa niille oman tulkintansa Vladista islamisaation vastustajana. Tulkinta, jossa Vlad Seivästäjä muuttuu maataan ulkopuoliselta vieraan valtion hyökkäykseltä puolustavasta hallitsijasta nimenomaan islamin ja islamilaisuuden vastustajaksi, sivuuttaa sujuvasti ne kerrat, jolloin Vlad taisteli osmanien puolella kristittyä Transilvaniaa vastaan. Epäilemättä Vlad Seivästäjä valikoitui manifestiin osittain sattumalta, mutta se osoittaa myös sen, miten anakronistinen ja pitkälti propagandakuvaan perustuva tulkinta voidaan irrottaa kontekstistaan ja käyttää nykyaikana perustelevaan ja tukemaan terrori-iskua ja sen takana vaikuttavaa ideologiaa.

Lähteet

- Andreescu, Stefan (1999), *Vlad the Impaler (Dracula)*. Bucharest: The Romanian Cultural Foundation Publishing House.
- Boia, Lucian (2001a), *History and Myth in Romanian Consciousness*. Budapest: Central European University Press.
- Boia, Lucian (2001b), *Romania*. London: Reaktion Books Ltd.
- Ene, Georgeta (1976), Romanian Folklore about Vlad Țepeș. – *Revue des Études Sud-Est Européennes*, XIV (4), 581–590.
- Harmening, Dieter (1983), *Der Anfang von Dracula. Zur Geschichte von Geschichten*. Würzburg: Königshausen + Neumann.
- Heinen, Armin (1986), *Die Legion "Erzengel Michael" in Rumänien. Soziale Bewegung und politische Organisation*. München: R. Oldenburg Verlag.
- Light, Duncan (2007a), The Status of Vlad Tepeș in Communist Romania: A Reassessment. – *Journal of Dracula Studies* 9/07. 4.8.2011. http://blooferland.com/drc/index.php?title=Journal_of_Dracula_Studies
- Light, Duncan (2007b), Dracula Tourism in Romania. Cultural Identity and the State. – *Annals of Tourism Research*, 34(3), 746–765.
- Treptow, Kurt (2000), *Vlad III Dracula. The Life and Times of the Historical Dracula*. Iași: The Center for Romanian Studies.